

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 668. Quid & quotuplex codicillus, & ad quid serviat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

CAPUT V.

De Codicillis, fideicommissis, Legatis.

§. I.

De Codicillis.

Quest. 668. Quid & quotuplex sit codicillus & ad quid serviat?

R Esp. ad primum: codicillus quasi parvus codex; quia in breviori chartula quam testamentum fiebat, & ut ait. gl. ad rub. Inst. de jure codicillor. habens se ut scapha ad navim, acceptus pro instrumento, appendice & accessorio ultima voluntatis à tabulis testamenti distincto, describi potest, quòd sit ultima voluntas seu testatio, sive per scripturam, sive nuncupativè, sive in testamento, sive extra illud seu sine illo declarata minus solenniter, sine directa hæredis institutione de eo, quod quis post mortem fieri velit. sumitur ex toto tit. Inst. & c. de codicillis. Dicitur primò: *ultima voluntas seu testatio*: quod stat loco generis; quamvis & per *ultimam testatio* distinguatur à donatione mortis causâ, quæ licet & ipsa inter ultimas voluntates referatur. in L. fin. c. de donat. mort. caus. non est tamen ultima testatio, sed potius conventio quædam utriusque donantis & donarii consensum requirens; & sic potius quò ad sui constitutionem referenda ad conventiones quam ultimas voluntates. Lauterb. ad ff. de jur. codicillor. §. 3. Dicitur secundò: *sive per scripturam, sive nuncupativè*: quia non minus per nuncupationem quam per scripturam more testamenti fieri potest. Lauterb. l. c. §. 6. juxta L. fin. c. de jur. codicill. unde etiam dividi solent codicilli in scriptos & nuncupativos, cit. L. fin. Dicitur tertio: *sive in testamento, sive extra illud*: indubitatum enim est, posse illos fieri tam in testamento post illud juxta Tit. 3. c. de jur. codicill. quam absque testamento. L. 4. c. eod. Unde dividuntur in factos ab intestato & testamentarios, ita ut facti ab intestato per se subsistant & validi sint. §. 1. Inst. L. 2. §. fin. L. 3. 8. 10. ff. de jur. codicill. testamentarii verò referantur ad testamentum, & ex inde tanquam pars & sequela vim suam accipiant, sive ante, sive post illud, modo in eo facti. §. 1. Inst. L. 2. L. 3. §. fin. L. 14. 16. 19. ff. de jur. codicill. Lauterb. ibid. §. 4. & licet facti post testamentum majoris securitatis gratiâ; non tamen de juris necessitate opus habent confirmatione. Lauterb. l. c. remittens ad Molin. de 7. & 7. tr. 2. d. 131. num. 3. Muller. ad ff. de jur. codicill. th. §. 6. Lit. a. Dicitur quarto: *declarata seu facta minus solenniter*: non enim requiruntur in codicillis ordinandis solennitates omnes, quæ in testamentis ordinandis sunt necessariae, de quo intelligendum, quod dicitur. §. fin. Inst. de jur. codicill. ad codicillos nullam requiri solennitatem. Adhibenda tamen etiam in illis solennitates quædam ad effectum probationis, de quibus paulò post in specie. Dicitur quinto: *sine hæredis institutione*: nam in codicillis neque hæres institui, neque hæreditas aufer-

ri potest; ne confundatur jus testamentorum & codicillorum. §. 2. Inst. de jur. codicill. L. 2. & L. si idem. c. eod. & per hoc vel maxime differt codicillus à testamento. Dicitur sexto: *sine directâ institutione*; quia nihilominus per fideicommissum in codicillo hæreditas dari, adeoque hæres indirectè suo modo institui potest, ut dum quis sine testamento decedens facit codicillum, rogando in illo hæredem ab intestato (qui in hoc parere debet, etsi tribellanicam deducere possit) ut hæreditatem vel totam vel partem restituat. cit. §. 2. Inst. & L. 2. c. de codic.

2. Resp. ad secundum: codicilli dividuntur in publicos, qui auctoritate Principis vel Judicis sustinentur, & privatos. Item dividuntur in scriptos & non scriptos seu nuncupativos. Quamvis enim inspecta vi propriâ & significatione verbi codicilli primæva, scripti esse debeant, usu tamen juris ad non scriptos extenduntur, maxime respiciendo voluntatem codicillantis, quæ æquè verbis quam scripturâ exprimi potest. Subdividuntur tam scripti quam non scripti in factos ab intestato & testamentarios, qui etiam codicilli ad testamentum dicuntur, juxta jam dicta. Item dividuntur in declaratorios, quibus testamentum factaque in eo fideicommissâ, legata, aut etiam factæ extra testamentum donationes mortis causâ explicantur & declarantur. & dispositivos, quibus citra testamentum factum aliqua, aut præter ea, quæ in testamento disposita constituuntur alia, aut etiam testamenta, salva hæredis institutione mutari, minui augeri possunt.

3. Resp. ad tertium: serviunt codicilli illis, qui testamentum facere nolentes libenter legata aliqua, vel donationes causâ mortis facere vellent, aut hæredem indirectè instituire, vel testamentum jam factum mutare, declarare, augere, minuire, de quibus paulò post, ubi de effectibus codicillorum.

Quest. 669. Qui codicillos facere & ex iis percipere quid possint?

R Esp. ad primum: facere eos possunt omnes & soli, qui testamentum jure facere possunt. L. 8. §. 2. L. 6. §. 3. de jur. codicill. Unde potestate faciendi testamentum etiam à statuto aliquo id prohibente, eo ipso codicillos quoque facere nequit. Struv. ad ff. de jur. codicill. th. §. 6. Lit. d. citatis Bart. Alex. Zafio in L. 2. de legat. Vafq. de success. progr. L. 3. §. 30. num. 32. à quo dissentire videtur Muller. ibid. dum ait: statutum seu jus municipale, ne quis ante annum 25. faciat testamentum ad codicillos extendi non potest; quia statuta propriè & strictè accipienda, maxime dum juri communi derogant: stricta autem & propria appellatione testamenti codicillus non continetur. quamvis dici possit in eo casu non prohiberi factionem codicilli vi talis statuti, sed vi juris communis, dum illud statuit, quòd cui prohibetur factio testamenti, unde-